

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • PO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

John Finnur Joensen-Næs
Berjabrekka 95
100 Tórshavn

Málmurin postur

30.01.2014

Tórshavn, tann 27. januar 2014
J.nr. 2013010

075624 30. JAN 2014

Avgerð

Í kærur tygara móti Arbeiðsloysisskipanini (ALS)

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini viðgjørði á fundi tann 20. januar 2014 kærur tygara, dagfest 9. september 2013, móttikin tann 11. september 2013, har tygum hava kært um inntøkugrundarlag tygara og karantenu.

Kærunevndin samtykti at geva tygum partvíst viðhald.

Av málinum framgongur m.a., at tygum fingur staðfest arbeiðsloysi tann 30. september 2011. Útrokningargrundarlagið er roknað av tí móttiknu, tryggjaðu inntøkuni í tíðarskeiðnum frá 30. september 2010 til og við tann 29. september 2011.

Í teldubrævi, dagfest 11. mai 2012, framgongur, at Arbeiðsloysisskipanin hevur roknað seg fram til, at útrokningargrundarlagið hjá tygum er kr. 189.930,85, sum gevur ein dagsats á kr. 563,04. Útrokningargrundarlagið á kr. 189.930,85 er grundað á útgjald í Arbeiðsloysisskipanini á kr. 27.125,94 og tryggjaðar inntøkur úr Noregi.

Av teldubrævasamskiftinum millum tygum og Arbeiðsloysisskipanina sæst, at tygum eru ónøgdur við, at ein inntøka frá 28. februar 2011 á NOK 6.474,00 og ein inntøka frá 6. oktober 2011 á NOK 43.068,00 ikki eru tiknar við.

Arbeiðsloysisskipanin hevur í tí sambandi víst á, at inntøkan á NOK 6.474,00 ikki er tryggjað, og at inntøkan á NOK 43.068,00 er útgoldin eftir, at tygum fingur staðfest arbeiðsloysi.

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Við brævi, dagfest 10. juli 2013, skrivaði Arbeiðsloysisskipanin til tygum, at Arbeiðsloysisskipanin hevði tikið kærumálið til nýggja viðgerð.

Arbeiðsloysisskipanin visti m.a. á, at kærunevndin staðfesti í avgerð síni, at A-inntøkan skal vera útgoldin (móttikin) fyri at vera við í útrokningargrundarlagnum. Í hesum málinum var inntøkan á NOK 43.068,00 útgoldin tann 6. oktober 2011. Tað vil siga, at inntøkan er móttikin eftir, at arbeiðsloysið varð staðfest tann 30. september 2011.

Hin parturin av málinum snýr seg um eina upphædd á NOK 6.474,00, sum var móttikin tann 28. februar 2011, sum Arbeiðsloysisskipanin ikki tók við í útrokningargrundarlagið, men sum tygum meta átti at verða roknað við í útrokningargrundarlagið. Í tí sambandi metti Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini, at § 15, stk. 1 í ALS-lógini, sum Arbeiðsloysisskipanin visti á, ikki var rætta heimild sum grundarlag fyri avgerðini, og visti tí málið aftur til nýggja viðgerð hjá Arbeiðsloysisskipanini.

Víðari vísir Arbeiðsloysisskipanin á, at Nordisk Konvention om Social Sikring, sum Føroyar eru ein partur av, inniber m.a. fyri arbeiðsloysisøkið, at borgarar í norðurlondum skulu vera arbeiðsloysistryggjaðir í tí norðanlandinum, sum teir arbeiða í, og at tað ber til at flyta tryggingar- og arbeiðstíðarskeið síni úr einum norðanlandi í eitt annað norðanland.

Víðari vísir Arbeiðsloysisskipanin á, at í somu konventión er eisini ásett, at um ein arbeiðir í einum norðanlandi, men er búsitandi í einum øðrum norðanlandi, hevur viðkomandi rætt til arbeiðsloysisstuðul sambært lóggávuni í bústaðarlandinum, og verða tryggingar- og arbeiðstíðarskeið í arbeiðslandinum at meta sum tryggingar- og arbeiðstíðarskeið í bústaðarlandinum. Fyri at skjalprógva hetta, verður nýtt eitt serligt skjal, sum er ein N301-váttan.

Eisini vísir Arbeiðsloysisskipanin á, at í sambandi við umsóknina frá tygum varð útrokningargrundarlagið roknað við støði í móttiknari tryggjaðari A-inntøku seinastu 12 mánaðarnar frá tí, at tygum fingi staðfest arbeiðsloysi tann 30. september 2011. Hetta tíðarskeið var tygara A-inntøka partvíst móttikin, tryggjað inntøka í Føroyum og partvíst í Noregi.

N301-váttanin úr Noregi, sum var móttikin tann 19. apríl 2011, staðfesti eitt tryggingartíðarskeið frá 9. desember 2010 til tann 4. februar 2011, og at upphæddin á NOK 6.474,00, ið var móttikin tann 28. februar 2011, ikki var ein tryggjað løn. Nevnda inntøkan varð tí ikki roknað við í útrokningargrundarlagið. Tað var við støði í ásetingini í § 15 í ALS-lógini, at útrokningargrundarlagið varð móttikna A-inntøkan seinastu 12 mánaðarnar, áðrenn arbeiðsloysið varð staðfest.

Á hesum grundarlagi metir Arbeiðsloysisskipanin, at útrokningargrundarlagið, sum varð nýtt í avgerðini, var rætt útroknað. Arbeiðsloysisskipanin bað tí um viðmerkingar frá tygum, áðrenn endalig avgerð varð tikin.

Tygum spurdu tygum fyri við teldubrævi, dagfest 11. juli 2013, hjá Arbeiðsloysisskipanini, um tygum skuldu fáa tygum elna nýggja N301-váttan úr Noregi. Arbeiðsloysisskipanin svaraði, at um

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Arbeiðsloysisskipanin fekk eina nýggja N301-váttan, so varð málið tikið upp aftur til nýggja viðgerð.

Við teldubrævi, dagfest 5. august 2013, sendu tygum eina nýggja N301-váttan. Av N301-váttanini framgongur m.a., at tryggingartíðarskeiðið er frá 9. desember 2010 til tann 4. februar 2011, og at starvstíðin er tann sama.

Arbeiðsloysisskipanin vendi sær til tygum við brævi, dagfest 21. august 2013, har Arbeiðsloysisskipanin vísti á, at málið varð tikið upp til nýggja viðgerð í sambandi við, at Arbeiðsloysisskipanin tann 5. august 2013 hevði móttikið eina nýggja N301-váttan.

Tá tryggingartíðarskeiðið var júst tað sama, sum tað var í áður móttiknu N301-váttanini, varð avgerðin óbroytt. Inntøkan á NOK 6.474,00, móttikin tann 28. februar 2011, varð sostatt ikki roknað við í útrokningargrundarlagið.

Tygum svaraðu við teldubrævi, dagfest 23. august 2013, at tíðarskeiðið var tað sama, men at tryggjaða inntøkan um vikuna var størri enn tann gamla N301-váttanin, tí at inntøkan, sum Arbeiðsloysisskipanin segði ikki var upplí, var vunnin í hesum sama tíðarskeiði. Tí átti Arbeiðsloysisskipanin at rokna tygara inntøkugrundarlag umaftur, og tygum áttu framyvir at hava tað inntøkugrundarlagið við í útgjöldunum, umframt at tygum áttu at fáa munin útgóldnan. Í teldubrævinum varð viðlagt teldubræv frá norska Arbejds- og velfærdsetaten, dagfest 29. juli 2013, har málsviðgerðin skrivur, at tað ber ikki til at broyta arbeiðstíðarskeiðið á N301-váttanini. Men tað vanta NOK 6.474,00 í. Málsviðgerðin spyr, um tað er í lagi, at vikuliga inntøkan verður NOK 10.642,00 móti NOK 9.871,00 áðrenn.

MÁLSLÝSING VIÐVÍKJANDI KARANTENU

Viðvíkjandi umsóknini um arbeiðsloysisstuðul framgongur av teldubrævi, dagfest 9. juli 2013, at tygum meldaðu tygum inn í Arbeiðsloysisskipanina sum arbeiðsleysur, og at tygum vóru staddur í Svøríki, men at tygum vórðu aftur í Føroyum komandi mánadag.

Tygum greiða frá, at tygum søgdu tygara summarstarv í Danmark upp dagin fyri, tí at SKAT í Danmark hevði lovað tygum, at tygum kundu fáa skattakort við adressu tygara í Svøríki og harvið starvast sum pendlari í Danmark við góðum avslátri. Men tá tað kom til stykkis hevði SKAT broytt meining og vildi bara geva tygum skattakort við tygara føroysku adressu, sum gav tygum meira enn 1/3 í skatti og ongan nevndiverdigan avsláttur. T.v.s., at aftaná skatt og aðrar útreiðslur í sambandi við arbeiði var minni enn einki av tygara løn í tygara lumma.

Víðari vísa tygum á, at í starvinum var so nógv at gera, at tygum vóru í gongd uttan steðg hvønn dag út í eitt. Tað var ikki eingongd steðgur til at eta ella fara á vesl. Arbeiðslistin var eisini soleiðis tilevnaður, at eingin kundur yvirhalda hann til fastsettu tíðirnar. Tygum kláraðu tó at gera tygara arbeiði vegna tað, at tygum altíð hava verið ein persónur, sum dámar væl at hava nógv at gera.

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Arbeiðsloysisskipanin svaraði tygum við brævi, dagfest 12. juli 2013, har Arbeiðsloysisskipanin bað um at fáa umsókn um arbeiðsloysisstuðul, vátan frá arbeiðsgevara, N301-vátan og lønarseðlar fyri móttikna tryggjaða A-inntøku uttanlanda seinastu 12 mánaðirnar.

Tygum svaraðu við teldubrævi, dagfest 15. juli 2013, at viðvíkjandi hvussu nógv tygum høvdu forvunnið ella áttu at hava forvunnið í summarstarvinum, og sum skal roknast við í arbeiðsloysisstuðulin, var tað ikki nevniðverugt, og tygum ynsktu ikki at fáa tygara inntøku íroknaða í tann komandi arbeiðsloysisstuðulin.

Arbeiðsloysisskipanin svaraði við teldubrævi, dagfest 17. juli 2013, har Arbeiðsloysisskipanin bað um at fáa umsóknina um arbeiðsloysisstuðul og vátan frá seinasta arbeiðsgevara. Við teldubrævi tann 17. juli 2013 sendu tygum tygara uppsøgn til Arbeiðsloysisskipanina.

Tygum søgdu starvið frá tygum við teldubrævi, dagfest 8. juli 2013, har tygum skrivaðu, at tygum arbeiða ikki hjá teimum meira.

Tygum vísa í uppsøgnini á, at viðvíkjandi lønarútgjaldingum høvdu tygum fingið at vita, at arbeiðsgevarin kundi gjørt tað á annan hátt. Tygum høvdu tosað við SKAT, men tey vildu ikki geva tygum eitt annað skattakort, enn hvat gevur tygum 1/3 í skatti. Orsakað av tí og av útreiðslunum, sum tygum høvdu í sambandi við arbeiðið, var faktiskt minni enn einki eftir. Tað kundi figgjarstøða tygara ikki klára.

Eisini vístu tygum á, at arbeiðsgevarin hevur jagstrað við tygum sum arbeiðskraft. At síggja til arbeiðslistarnar, sum teir sendu tygum, var tað einki menniskja, sum kundi klára at halda ta tíðina, sum arbeiðsgevarin gav, og serliga ikki við tíðini millum kundarnar.

Tann 17. juli 2013 móttók Arbeiðsloysisskipanin umsókn um arbeiðsloysisstuðul, har tygum m.a. greiddu frá, at tygum sjálvur høvdu sagt upp, og vístu til teldubræv tygara. Seinasti arbeiðsdagur tygara var tann 8. juli 2013, og tygum høvdu ikki krav uppá uppsagnarløn.

Við teldubrævi, dagfest 19. juli 2013, til Arbeiðsloysisskipanina viðmerktu tygum, at málsviðgerði hjá Arbeiðsloysisskipanini hevði boðað tygum frá inni á Arbeiðsloysisskipanini, at tygum fóru at fáa 4 vikurs karantenu.

Tygum vístu á, at tygum høvdu allan rætt til ikki at fáa 4 vikurs karantenu, tí tygum starvaðist hjá arbeiðsgevaranum niðri í 5 vikur uttan at fáa útgoldið nevniðverdiga løn. Fyrsta útgjaldsdag, tygum skuldu fáa løn í, kom eingin løn. Fleiri dagar seinni gjørdu tygum vrøvl og fingið útgoldið minni enn helvtina av lønini, sum tygum áttu tilgóðar. Uppá tygara fyrispurning um, hví so var, segði arbeiðsgevarin, at tygum einki skattakort høvdu, og tí hildu tey pening aftur. Tá tygum spurdu tygum fyr hjá SKAT í Danmark, søgdu tey har, at tað bar til hjá arbeiðsgevaranum at gjalda tygum nógv meiri út, hóast tygum ikki høvdu skattakort, og umrokna seinni. Nú fyri eini viku síðani vóru tygum inni hjá SKAT Danmark í Køge og gjørdu tygum eitt skattakort. Aftaná tað høvdu tygum skrivað fleiri ferð til arbeiðsgevaran, sum tó einki svaraði tygum aftur, og heldur eingin løn var komin inn á kontu tygara.

Kærunevndin hjá Arbeðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Eisini vísa tygum á, at tygum vóru settur sum avloysari. Tað vísti seg tó skjótt, at tygum ikki avloystu ein men fleiri onnur av. Tygum vórðu útnyttaður til at arbeiða meira enn vanligt. Tygum høvdu millum 45 og 120 minuttir, sum oftast 60 minuttir, alt eftir, hvat ið kommunan hevði mett tíðarnýtsluna til, ella hvat ið privat fólk vildu gjalda fyri at gera eina íbúð í stand, so sum at dustsúgva, vaska gólv, støva av, gera vesið reint, skifta seingjarklæðir og onkuntíð vaska klæðir og leggja tey saman. Tað kundi eisini henda, at tygum skuldu ganga ímillum íbúðina og vaskikjallaran. Hetta skuldu tygum gera millum 4 og 6 íbúðir uppá millum 4 og 6 tímar. Millumbilini ímillum íbúðirnar, sum tygum skuldu ferðast ímillum, var sum oftast bara 10 minuttir óansæð, at tá tygum vóru liðugur, so skuldu tygum onkuntíð skriva eina rokning, rigga av, ganga til bilin, sum kundi standa langt frá, seta GPS-arin til, koyra nógvar kilometrar, rigga til og lesa arbeiðsætlanina, aftur ganga eitt petti og so rigga til og byrja aftur einaferð afturat. Tygum viðheftu eitt arbeiðsskjal, ið vísti umstøðurnar, soleiðis sum tygum høvdu greitt frá.

Í brævi, dagfest 21. august 2013, skrivar Arbeðsloysisskipanin til tygum, at arbeiðsloysisstuðulin verður játtaður tygum frá 6. august 2013. Orsøkin til, at tygum fingi játtað arbeiðsloysisstuðul frá 6. august 2013, er, at tygum fingi biðidagar og karantenu. Karantenan varð givin, tí at tygum høvdu sagt tygum úr starvi, og Arbeðsloysisskipanin við støði í fyriliggjandi skjalprógvi ikki metti, at talan var um haldgóða grund.

Tygum svaraðu við teldubrævi, dagfest 23. august 2013, at tygum ikki mettu, at tygum áttu at fáa karantenu, men at tygum vóru í tygara fulla rætti til at siga starvið upp. Tygum vísa í tí sambandi á, at talan var um vánaligt arbeiðsumhvørvi, sum var íkomlið grundað á, at arbeiðsgevarin var farin út um leiðslurætt sín við at pressa tygum til nógvar meira arbeiði, enn vanligt er í tilíkkum starvi.

Eisini vísa tygum á, at lønin var ikki goldin rættstundis. Tá hon so kom, var tað bara ein lítill partur av henni, sum kom.

KÆRAN

Tygum hava í kærnu tygara víst til skjøllini, sum vórðu viðløgð kæruni.

Eisini hava tygum við avriti av teldubrævi til Arbeðsloysisskipanina, dagfest 29. september 2013, víst á, at arbeiðsgevarin var farin út um heimildir sínar, og at tað var skjalprógvi fyri tí.

Viðvíkjandi inntøkuni úr Noregi vístu tygum á, at tann nýggja N301-váttanin kom eftir, at tygum høvdu ringt til Arbejds- og velfærdsetaten og greitt teimum frá støðuni. Tey vóru samd við tygum í, at gamla váttanin skuldi ógylduggerast, og at ein nýggj skuldi avloysa hana. Tað var alt í sambandi við, at Kærunevndin á sinni bað Arbeðsloysisskipanina um at taka eitt mál upp aftur, sum tygum høvdu kært í sambandi við, at seinasta lønini, sum tygum fingi fyri hendan túrin, ikki varð roknað upp í inntøkugrundarlagið. Tað var tí, at lønin ikki var á N301-váttanini, av tí at hon ikki var útgoldin, tá tygum fingi N301-váttanina. Viðari vísa tygum á, at á hesi nýggju N301-

Kærunevndin hjá Arbeðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

váttanini er seinasta lønargjaldið uppi. Tað sæst á tvørskurðsviklunini, sum er nevnd á henni, og munurin sæst, tá ein hyggur at gomlu, nú ógyldigu, N301-váttanini.

KÆRUUMMÆLI

Arbeðsloysisskipanin hevur í kæruummæli sínum, dagfest 8. oktober 2013, viðvíkjandi karantenuni víst á, at høvuðsreglan er, at tá ein hevur sagt seg úr starvi, fær viðkomandi karantenu. Um umsøkjari er ósamdur við avgerðini um karantenu, skal hesin móttvegis Arbeðsloysisskipanini prógva, at uppsøgnin skyldast umstøður, ið koma undir hugtakið "haldgóð grund".

Høvuðsreglan er, at arbeðstakari skal hava givið arbeðsgevara sínum eina skrivliga ávaring um broyttu viðurskiftini, fyri at talan skal verða um uppsøgn við haldgóðari grund.

Arbeðsloysisskipanin hevur í málinum hjá tygum mett, at tygum ikki høvdu lyft próvbyrðuna fyri, at tygum høvdu haldgóða grund fyri at siga tygum úr starvi. Soleiðis sum tað framgongur av skjølunum í málinum, eru tygum ónøgdur við skattaviðurskiftini, og meta tygum fíggarliga fáa ov lítið burturúr, og eru eisini ónøgdur við arbeðsumstøðurnar.

Líka frá byrjan hevur Arbeðsloysisskipanin kunnað tygum um, at tá ið tygum sjálvur hava sagt tygum úr starvi, er høvuðsreglan, at tygum fáa karantenu í 4 vikur. Fyri at Arbeðsloysisskipanin kann meta um, um tygum hava haldgóða grund fyri at siga tygum úr starvi, skulu tygum skjalprógva hetta fyri Arbeðsloysisskipanini, og er tað av heilsuáðum, skal heilsuvátan fyriliggja. Er talan um arbeðsumhvørvi, vantandi lønarútgjalding ella avgerðandi broytingar í setanartreytunum, skal m.a. setanaravtala og skriv til arbeðsgevaran fyriliggja, har víst verður á viðurskiftini, sum eru broytt í mun til setanaravtaluna, ella har farið verður útum leiðslurættin, og har arbeðsgevarin fær møguleika fyri at rætta uppá hetta við eini møguligari freist.

Skjalprógv, ið Arbeðsloysisskipanin hevur móttikið, er ein frágreiðing frá tygum til Arbeðsloysisskipanina um tygara ónøgd við arbeðsviðurskiftini og avrit av uppsøgnini.

Í uppsøgnini gera tygum arbeðsgevaran varugan við tygara ónøgd. M.a. grunda tygum uppsøgnina á skattaviðurskifti, sum geva tygum ov lítið útgoldið eftir skatt. Men tað er ikki nakað, ið arbeðsgevarin hevur ávirkan á, ella sum kann geva tygum haldgóða grund. Eisini vísa tygum á, at arbeðsgevarin jagstrar við tygum, og at arbeðslistarnir eru ringir at halda.

Fyri at Arbeðsloysisskipanin kann meta um haldgóða grund, varð í hesum førinum neyðugt at fáa upplýsingar um setanarviðurskifti og skriv til arbeðsgevaran, har tygum gera vart við viðurskiftini við møguleika hjá arbeðsgevaranum fyri at rætta hesi. Hóast Arbeðsloysisskipanin hevur umbiðið hetta, hevur Arbeðsloysisskipanin ikki fingið hetta skjalprógv. Harafturímóti siga tygum, at Arbeðsloysisskipanin hevur fingið nóg mikið av skjalprógv, sum vísir, at tygum hava haldgóða grund fyri at siga tygum úr starvi. Hetta er tygara frágreiðing um arbeðsviðurskiftini, men ikki skjalprógv uppá, at hesi viðurskifti eru broytt í mun til tað, sum tygum vórðu settur eftir, ella at farið verður útum vanligan leiðslurætt.

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Viðvíkjandi útrokningargrundarlagnum visir Arbeiðsloysisskipanin á, at hetta málið hevur verið viðgjørt av Kærunevndini áður. Kærunevndin samtykti partvíst at staðfesta avgerðina hjá Arbeiðsloysisskipanini og partvíst at heimvísa kærana til nýggja viðgerð.

Tann parturin av kæruni, sum varð heimvistur til nýggja viðgerð, hevur Arbeiðsloysisskipanin viðgjørt av nýggjum.

Arbeiðsloysisskipanin visir á, at í Nordisk Konvention om Social Sikring, sum Føroyar eru ein partur av, er fyri arbeiðsloysissøkið m.a. ásett, at borgarir í norðurlondum skulu vera arbeiðsloysistryggjaðir í tí norðanlandi, teir arbeiða í, og at til ber at flyta tryggingar- og arbeiðstíðarskeið síni úr einum norðanlandi í eitt annað.

Konventiónin ásetur eisini, at ein, sum arbeiðir í einum norðanlandi, men er búsitandi í einum øðrum norðanlandi, hevur rætt til arbeiðsloysisstuðul sambært lóggávuni í bústaðarlandinum, og verða tryggingar- og arbeiðstíðarskeið í arbeiðslandinum at meta sum tryggingar- og arbeiðstíðarskeið í bústaðarlandinum. Til at skjalprógva tað, verður nýtt ein serlig N301-váttan. Víðari visir Arbeiðsloysisskipanin á, at N301-váttanin úr Noregi, sum var móttikin tann 19. apríl 2011 og tann 5. august 2013, staðfesti eitt tryggingartíðarskeið frá 9. desember 2010 til tann 4. februar 2011. Upphæddin á NOK 6.474, móttikin tann 28. februar 2011, var ikki ein tryggjað løn.

Munurin á N301-váttanini er, at miðallønin, ið tygum høvdu vunnið, er broytt frá at vera NOK 9.871 um vikuna til NOK 10.642 um vikuna.

Tá tryggingarskeiðið í báðum N301-váttanunum er júst tað sama, og inntøkan á NOK 6.474 er móttikin eitt tíðarskeið, har tygum ikki vóru tryggjaður, var avgerðin hjá Arbeiðsloysisskipanini óbroytt.

Eisini visir Arbeiðsloysisskipanin á, at tað ikki er rætt, sum tygum skriva í teldubrævi, dagfest 29. september 2013, at tað í ALS-lógini er ásett, at upphæddin, sum stendur í N301-váttanini, er tryggjaða inntøkan. Inntøka, sum er móttikin eitt tíðarskeið, har ein ikki hevur verið tryggjaður, verður ikki roknað við í útrokningargrundarlagið.

Arbeiðsloysisskipanin metir, at sambært Norsk Konvention om Social Sikring, skal útrokningargrundarlagið verða roknað eftir føroyskari lóggávu, og inntøkan skal vera tryggjað. Somuleiðis metir Arbeiðsloysisskipanin, at sambært § 15 í ALS-lógini skal útrokningargrundarlagið roknast eftir móttiknari inntøku seinastu 12 mánaðarnar, áðrenn arbeiðsloysið varð staðfest, og ikki forvunnari inntøku seinastu 12 mánaðarnar.

AVGERÐ HJÁ KÆRUNEVNDINI

Viðvíkjandi karantenuni

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Viðvíkjandi karantenu er ásett í § 18 í ALS-lógini, at arbeiðsleysur, sum er burturvístur orsakað av tænaðstubi, missir samstundis rættin til stuðul í 4 vikur at rokna frá tí degi, ið setanartilknyti hansara til arbeiðsgevaran er av. Sama er galdandi, um so er, at hin arbeiðsleysi uttan haldgóða grund hevur sagt seg úr starvi.

Tygum hava víst á ymisk viðurskifti, sum eftir tygara tykki eru at meta sum haldgóðar grundir fyri at siga arbeiðið frá tygum.

Soleiðis, sum málið er lýst, er tað ikki nakað itøkiligt annað enn uppsøgnin og frágreiðingin frá tygum, sum undirbyggir pástandin hjá tygum um, at talan hevur verið um ótolandi arbeiðsumstøður. Tygum hava ikki klagt til arbeiðsgevaran fyri at gera vart við tygara ónøgd.

Mett verður tí ikki, at tygum hava lyft próvbyrðuna fyri, at tað eru haldgóðar grundir fyri at siga starvið frá tygum.

Við hesum grundgevingum samtykti Kærunevndin at staðfesta avgerðina hjá Arbeiðsloysisskipanini.

Hendan avgerð kærunevndarinnar er endalig og kann sambært § 26, stk. 1 í ALS-lógini ikki kærast víðari til hægri fyrisitingarlígan myndugleika.

Viðvíkjandi útrokningargrundarlagnum

§ 31, stk. 1 í ALS-lógini ásetur, at landsstýrismaðurin í arbeiðsmarknaðarmálum kann eftir tilmæli frá Stýrinum gera sáttmálar við onnur lond um arbeiðsloysistrygging.

Við bekendtgørelse nr. 39 frá 27. oktober 2005 eru Føroyar vorðnar partur av Nordisk Konvention om Social Sikring. Konventionin sjálf framgongur av bekendtgørelse nr. 40 frá 10. desember 2004.

Konventionin ásetur m.a., at EU forordning (Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 frá 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter indenfor Fællesskabet) skal vera galdandi við nøkrum ávísam frávikum.

Viðvíkjandi tryggingar- og arbeiðstíðarskeiðum ásetur Artikul 67, stk. 1 í forordningini, at myndugleikar í einum limalandi skulu roknað tryggingar- og arbeiðstíðarskeið í øðrum limalöndum við í sambandi við arbeiðsloysi, sum um tað snýr seg um tryggingartíðarskeið, sum eru vunnin eftir lóggávu í tí limalandinum.

Sostatt er ásett í Artikul 67, stk. 1 í forordningini, at tryggjaðar inntøkur skulu gerast upp eftir norskum reglum.

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Eftir nýggju N301-váttanini er inntøkan á NOK 6.474 tikin við, hóast tryggingartíðarskeiðið er tað sama, og starvstíðin er tann sama. Kærunevndin skilir, at norsku myndugleikarnir meta, at inntøkan á NOK 6.474 er tryggjaeftir norskum reglum.

Meta norsku myndugleikarnir, at inntøkan á NOK 6.474 er tryggja eftir norskum reglum, er inntøkan á NOK 6.474 partur av útrokningargrundarlagnum hjá tygum eftir ásetingunum í Artikul 67, stk. 1 í forordningini.

Artikul 71, stk. 1, litra b ii) í forordningini ásetur, at arbeiðsleys, sum melda seg tøkkan hjá arbeiðsloysisskipanini, har tey eru bústandi ella venda aftur til tað landið, móttaka veitingar eftir lóggávuni í tí landinum, sum um tey hava arbeitt har.

Tað er sostatt neyðugt, at inntøkan, sambært Artikul 67, stk. 1, kann roknast sum tryggja í norra eftir norskum reglum og samstundis, sambært Artikul 71, stk. 1, litra b, ii) kann roknast at geva rætt til útgjald eftir føroyskum reglum.

Viðvíkjandi útrokningargrundarlagnum í sambandi við útgjald í Føroyum, ásetur § 15, stk. 1 í Als-lógini, at útrokningargrundarlagið er móttikna A-inntøkan seinastu 12 mánaðirnar, áðrenn Arbeiðsloysið er staðfest. Tað er sostatt eftir Als-lógini avgerðandi, at inntøkan er móttikin, og ikki, nær inntøkan er forvunnin.

Útrokningargrundarlagið hjá tygum eftir § 15, stk. 1, skal roknast av tí móttiknu tryggaðu inntøkuni hjá tygum í tíðarskeiðnum frá tann 30. september 2010 til og við tann 29. september 2011. Inntøkan á tær 6.474,00 kr. er móttikin tann 28. februar 2011 og er sostatt móttikin í útrokningartíðarskeiðnum sambært § 15, stk. 1.

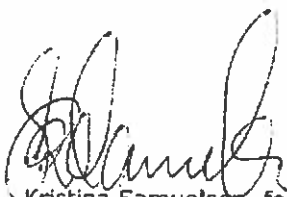
Kærunevndin samtykti við hesum grundgevingum at geva tygum viðhald í, at inntøka tygara á NOK 6.474 er partur av útrokningargrundarlagi tygara.

Hendan avgerð kærunevndarinnar er endalig og kann sambært § 26, stk. 1 í ALS-lógini ikki kærast víðari til hægri fyrisitingarligan myndugleika.

Avrit av hesum skrivi er í dag sent til ALS.

Vinarliga

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Kristina Samuelsen, formaður

Djóni Thomassen, skr.